

Ózbekiston Respublikasi “Yoshlarga oid davlat siyosati toğrisida”gi Qonuning yurtimizda yoshlar masalasining huqiqiy bazasin mustahkamlashdagi róli

Sarsenbaeva Amangul
Qoraqalpoq davlat universiteti

Annaotatsiya: *Istiqlol yillarida yoshlarning har tafarlama yetuk, barkamol shaxs bólíb yetishishlari uchun mustahkam huquqiy baza yaratildi. Hususan, bugungacha parlament tomonidan yoshlarga oid 40 dan ziyod qonun hujjatlari qabul qilingan bólíb, 30 dan ortiq xalqaro huquqiy hujjatlar ratifikatsiya qilingan.*

Kalit so‘zlar: barkamol shaxs, strategik yónalishlar, Innovatsion rivojlanish.

KIRISH:

«Buggingi shiddat bilan rivojlaniyotgan dunyo insoniyat oldida, yoshlar oldida yangidan yangi, buyuk imkonyatlar ochmoqda. Shu bilan birga, ularni oldin kórilmagan túrli xil yovuz xatarlarga ham duchor etmoqda....Farzandlarimizni birovlarning qóliga berib qóymasdan, ularni ózlarimiz tarbiya qilmoğimiz lozim. Buning uchun yoshlarimiz bilan kóproq suhbatlashishimiz, ularning qalbiga quloq solish, dardini bilish, muommolarini yechish uchun amaliy yordam berishimiz kerak», [4]. - degan edi Ózbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev.

Istiqlol yillarida yoshlarning har tafarlama yetuk, barkamol shaxs bólíb yetishishlari uchun mustahkam huquqiy baza yaratildi. Hususan, bugungacha parlament tomonidan yoshlarga oid 40 dan ziyod qonun hujjatlari qabul qilingan bólíb, 30 dan ortiq xalqaro huquqiy hujjatlar ratifikatsiya qilingan.

Mustaqillikning dastlabki yillaridayoq yani 1991-yil 20-noyabrda “Ózbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatining asoslari tógrisida”gi Qonunning qabul qilinishi bilan mamlakatimizda yoshlarga e’tibor masalasi davlat siyosati darajasiga kótarilgan edi. Bu qonun bosh islohatchi bólgan davlatning yoshlar masalasiga bog’liq asosiy strategik yónalishlardagi faoliyatini boshqichma bosqich va sistemali shaklda ámalga oshirilishiga imkonyat yaratib berdi. Unda faqatgina yoshlar býicha davlat siyosatining maqsad va principlari berilib qóymasdan, bugungi kun köz-qarashidan ular bilan bog’liq júdá principial masalalar ham joy olgan. Qonunda birinchi marta yoshlar hayotiga bog’liq siyosat ham da dasturlarni ishlab chiqarish, amalga oshirishda yoshlarimizning toğridan toğri qatnashishi asosiy vazifalardan biri sifatida belgilandi.

2016- yil 16-sentyabrda qabul qilingan yangi tahrirdagi Ózbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘grisida”gi 4 bob, 33 moddadan iborat Qonun [1]. ham yoshlarimizning manfaatlarini táminallashda beqiyos darajda xizmat qildi. Ayniqsa mámlakatimizning tálim, madaniyat va sport sohasidagi yoshlar siyosatida bir qator imkonyatlat yaratildi va mana shu yaratilgan sharoitlar asnosida tarixiy yutuqlarga ham erishildi.

Ótgan vaqt mobaynida yoshlarni har tomanlama qóllab quvvatlash, ularning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, intelektual salohiyati yuqori, zamon bilan hamnafas, óz yónalishi bóyicha kerakli bólgan kadr yoshlarni tarbiyalash bóyicha alohida tizim yaratildi.

Ózbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi, Oliy Majlis palatalari huzurida Yoshlar parlamentlari, Ózbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi qoshida Yoshlar akademiyasi tashkil qilindi.

Rivojlaniyotgan davr kóz qarashidan yoshlarga oid muommolarni atroflicha órganish, samarali yechim ishlab chiqish, shuningdek 2020 yil dekabr oyida yuqori darajada tashkil qilingan Yoshlar forumida va albatta Ózbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 29- dekabrdagi Oliy Majlisga va xalqimizga Murojatnomasida qayd etilgan yoshlarga oid davlat siyosatini yangi bosqichga olib chiqish bóyicha alohida chora tadbirlar ishlab vazifasi qóyildi va aniq belgilangan maqsadlar asosida 2021yil 18-yanvarda Ózbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Ózbekistonda Yoshlarga oid davlar siyosatini 2025- yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘grisida» Qarori [2] qabul qilindi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev Ózbekiston yoshlari forumida tákidlاب ótganidek, “Biz yurtimizda qanday islohotlarga qól urmaylik, avvalo, siz kabi

yoshlarga, sizlarning kuch-ǵayratingiz, azmu shijoatingizga suyanamiz. Barchangiz yaxshi bilasiz, bugun óz oldimizga ulkan marralar qóyganmiz. Ona Vatanimizda Uchinchi Renessans poydevorini yaratishga kirishdik. Biz oila, maktabgacha tálim, maktab va oliy tálimni hamda ilmiy-madaniy dargohlarni bólğusi Renessansning eng muhim boğinlari deb hisoblaymiz. Shu sababli ayni ushbu sohalarda tub islohotlarni amalga oshirmoqdamiz. Ishonamanki, mamlakatimiz taraqqiyotining yangi poydevorini yaratishda sizlar singari fidoyi va vatanparvar yoshlarimiz faol ishtirok etib, munosib hissa qóshadilar” [3].

Yuqorida takidlangan konsepsiyaning asosiy vazifalari qatorida:

- Yoshlarning qonuniy huquq va manfatlarini himoya qilishga qaratilgan huquqiy bazani takomillashtirish;
- Tálimning barcha bosqichlarida yoshlarning sifatli tálim olishini táminalash, hududlarda inklyuziv tálim rivojlanishi uchun shart- sharoit yaratish;
- Yoshlarga munosib mehnat sharoitlarini yaratish va ularning mehnatga oid qonuniy huquqlarini himoya qilish orqali ularning iqtisodiy huquq va imkoniyatlarini kengaytirish; kabi bandlarni alohida takidlاب ótish kerak.

Bundan tashqari, yoshlarning tálim olishi, ijtimoiy va tibbiy himoyasi, uy-joyli bólishi, bandligi uchun shart- sharoitlar yaratish- davlatning konstitutsiyaviy majburiyati sifatida óz aksini topdi. Davlat shu orqali juda muhim bólgan majburiyatlarni óz zimmasiga olmoqda.

Davlatning qudratini belgilaydigan qator omillardan biri, shubhasiz, mánan yetuk, jismonan soğlom, har tomonlama barkamol avlodni voyaga yetkazishdir. Hukumatimiz tarafidan amalga oshirilayotgan keng kólamlı islohatlar allaqachon óz mevasini berishni boshladi va bu kabi qóllab quvvatlashlar soyasida yoshlarimiz albatta yuksak marralarni zabit etishi shubhasizdir.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. 2016 yil 14 sentyabrdagi «Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida»gi Qonun /

<https://lex.uz/docs/3026246>

2. 2021yil 18-yanvardagi «Ózbekistonda Yoshlarga oid davlar siyosatini 2025- yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash toğrisida» Qaror <http://lex.uz//docs/-5234746>
3. Ózbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Ózbekiston yoshlari forumidagi máruzasi // https://uza.uz/uz/posts/ozbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyoevning-ozbekiston-yoshlari-forumida-sozlagan-nutqi_197662
4. <https://www.gazeta.uz//politics/>

